

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Економічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: Кузь Василь Іванович, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту

Профайл викладача: <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/kuz-vasyl-ivanovych>

Контактний телефон: +38(095)0444671

E-mail: v.kuz@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=521>

Консультації: згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Система бухгалтерського обліку функціонує з метою надання користувачам (суб'єктам запиту) необхідної інформації для прийняття управлінських рішень. Бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Дане визначення характеризує сутність та цільові орієнтири бухгалтерського обліку з точки зору процедурного підходу. Для побудови системи управління бухгалтерський облік слід розглядати як процес ідентифікації релевантної фінансової та нефінансової інформації, її вимірювання та передачу користувачам, що дозволяє їм продукувати обґрунтовані судження і приймати управлінські рішення, раціональні у своїй побудові.

2. Мета навчальної дисципліни

Формування системи теоретичних знань та практичних навичок щодо генерування та оброблення облікової інформації у цілях продукування якісного та релевантного інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень на всіх рівнях управління суб'єктом господарювання.

3. Пререквізити

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» є обов'язковою компонентою освітньої програми та вивчається здобувачами на другому (магістерському) рівні вищої освіти в обсязі 150 год (5 кредитів). Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям теоретичне розуміння та практичні навички щодо формування інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень на основі облікових даних. Вивчення здобувачами навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» здійснюється на основі отриманих знань та практичних навичок з навчальних дисциплін «Бухгалтерський облік (теорія)», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік II» «Управлінський облік», «Менеджмент», «Аналіз господарської діяльності», «Звітність підприємств», «Організація обліку та оптимізація оподаткування», «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний аналіз» тощо.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

4.1. Загальні компетентності:

- ЗК 1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності);
- ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

4.2. Фахові компетенції:

- ФК 1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу;
- ФК 7. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства;
- ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- ФК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

4.3. Очікувані програмні результати:

- ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний рівень і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління;
- ПРН 4. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання;
- ПРН 5. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання;
- ПРН 6. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації;
- ПРН 7. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання;
- ПРН 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень;
- ПРН 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику;
- ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Бухгалтерський облік в управлінні підприємством											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	самостійна робота	Індивідуальні завдання	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Денна	1	2	5	150	2	30	15	–	105	–	Екзамен
Заочна	1	2	5	150	2	6	6	–	138	–	Екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.		л	п/с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік як інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень											
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	12	2	1	–	–	9	12	1	–	–	–	11
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	16	4	1	–	–	11	16	1	–	–	–	15
Тема 3. Принципи, методи і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності	16	4	2	–	–	10	16	2	2	–	–	12
Тема 4. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	10	2	1	–	–	7	10	–	–	–	–	10
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	10	2	1	–	–	7	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	64	14	6	–	–	44	64	4	2	–	–	58
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Обліково-інформаційне забезпечення процесу прийняття різних видів управлінських рішень											
Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	12	2	2	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Тема 7. Оцінка очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	14	4	2	–	–	8	14	–	2	–	–	12
Тема 8. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	14	2	2	–	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 9. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	12	2	–	–	–	10	12	–	–	–	–	12
Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	14	2	1	–	–	11	14	–	–	–	–	14
Тема 11. Бухгалтерський облік при прийнятті соціальних та екологічних рішень	20	4	2	–	–	14	20	2	2	–	–	16
Разом за змістовим модулем 2	86	16	9	–	–	61	86	2	4	–	–	80
Усього годин	150	30	15	–	–	105	150	6	6	–	–	138

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота включає в себе різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності здобувачів, яка здійснюється ними на навчальних заняттях або вдома за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі. Реалізація наведених завдань вимагає від здобувачів активної розумової діяльності, самостійного виконання різних пізнавальних завдань, застосування раніше засвоєних знань.

Формами самостійної роботи здобувачів з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» є: аудиторна самостійна робота, написання доповідей, інших науково-дослідних праць, виконання господарських ситуацій та ситуаційних завдань, вивчення нормативно-правових документів, розв'язування тестів тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	9	11
2	Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	11	15
3	Тема 3. Принципи, методи і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності	10	12
4	Тема 4. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	7	10
5	Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	7	10
6	Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	8	12
7	Тема 7. Оцінка очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	8	12
8	Тема 8. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	10	14
9	Тема 9. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	10	12
10	Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	11	14
11	Тема 11. Бухгалтерський облік при прийнятті соціальних та екологічних рішень	14	16
Разом		105	138

6. Методи навчання, контрольні заходи та критерії оцінювання

Методи навчання:

- 1) вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, пояснення, розповідь);
- 2) практичні методи (практичні та ситуаційні завдання);
- 3) наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали);
- 4) робота з інформаційними ресурсами (з нормативною базою, науковою та

навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами);

5) самостійна робота над індивідуальним завданням за програмою навчальної дисципліни;

6) комп'ютерні засоби навчання (дистанційне навчання з використанням онлайн-платформ).

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів.

Методи оцінювання:

1) фронтальне усне опитування програмного матеріалу;

2) індивідуальне усне опитування;

3) тестування;

4) оцінювання виконаних практичних завдань;

5) презентація результатів виконаних індивідуальних творчих та розрахункових завдань (реферати, есе, звіти, доповіді, статті);

6) підсумковий контроль.

Система оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» передбачає оцінювання окремих видів (напрямів) роботи здобувачів, зокрема:

1) оцінювання роботи здобувачів на семінарських і практичних заняттях;

2) оцінювання відповіді здобувача на екзамені.

Максимальна кількість балів за змістові модулі:

– I змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських і практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу));

– II змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських і практичних заняттях (в т.ч. за самостійну та індивідуальну роботу), за підсумкову контрольну роботу)

Розподіл балів між видами (напрямами) роботи здобувача наведений в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T10	T11		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Відповіді на семінарських та практичних заняттях оцінюються за наступною шкалою:

– 5,4-6,0 бала – здобувач вирішує практичне завдання самостійно, отримує правильні відповіді, аналізує одержані результати, дає правильні відповіді на

додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях у повній мірі розкриває зміст питань, аргументує відповіді, правильно називає нормативно-законодавчі акти, вільно володіє термінологією;

– 4,8-5,3 бала – здобувач працює над виконанням практичного завдання на рівні п.1, але ним допущені арифметичні помилки у розрахунках, які він сам і виправив (або ж за допомогою викладача); дає правильні відповіді на додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях розкриває зміст питань, аргументує відповіді, правильно називає нормативно-законодавчі акти, допускаючи несуттєві помилки, володіє термінологією;

– 4,2-4,7 бала – рішення господарських ситуацій містить арифметичні та логічні помилки, здобувач не може сам чітко сформулювати висновок за результатами розв'язку, дає правильні відповіді на додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях розкриває зміст питань, частково аргументує відповіді, правильно називає нормативно-законодавчі акти, володіє термінологією;

– 3,6-4,1 бала – здобувач не може самостійно розв'язати практичне завдання і лише за допомогою викладача або ж здобувачів, які працюють біля дошки він отримує правильний результат, дає посередні відповіді на додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях поверхнево розкриває зміст питань, частково аргументує відповіді, називає нормативно-законодавчі акти, допускаючи незначні помилки, частково володіє термінологією;

– 3,0-3,5 бала – здобувач не може самостійно розв'язати практичне завдання і лише за допомогою викладача або ж здобувачів, які працюють біля дошки він отримує правильний результат, дає неповні, необґрунтовані відповіді на додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях поверхнево розкриває зміст питань, частково аргументує відповіді, неправильно називає нормативно-законодавчі акти, поверхнево володіє термінологією;

– 2,1-2,9 бала – здобувач не може самостійно розв'язати практичне завдання і лише за допомогою викладача або ж інших здобувачів, які працюють паралельно він отримує правильний результат, не дає відповіді на додаткові теоретичні питання, використовує примітивні логічні методи без використання наукових методів дослідження; при відповідях на семінарських заняттях поверхнево розкриває зміст питань, не аргументує відповіді, неправильно називає нормативно-законодавчі акти, не володіє термінологією;

– 0-2,0 бала – здобувач не в змозі самостійно розв'язати завдання, його знання з теми значно обмежені, не дає відповіді на додаткові теоретичні питання; при відповідях на семінарських заняттях не розкриває зміст питань, не називає нормативно-законодавчі акти, не володіє термінологією.

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» завершується складанням здобувачами екзамену. Екзамен проводиться у письмовій або усній формах на основі екзаменаційних білетів. Екзаменаційні білети охоплюють зміст всієї програми дисципліни та

складаються з двох теоретичних питань, практичного завдання (практичної ситуації), п'яти стандартизованих тестів та трьох категорій (понять), зміст яких слід розкрити. Знання теоретичних та практичних аспектів дисципліни максимально оцінюються в 40 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на екзамені наступні:

– 36,0-40,0 бала – здобувач дає обґрунтовану, глибоку та теоретично правильну відповідь на поставлені теоретичні питання, демонструє знання теоретичного та практичного матеріалу, термінів, наводить висновки, практичне завдання та тестові завдання виконав правильно, правильно розкрив зміст категорій (понять);

– 32,0-35,0 бала – здобувач дає обґрунтовану, глибоку та теоретично правильну відповідь на поставлені теоретичні питання, демонструє знання теоретичного та практичного матеріалу, термінів, наводить узагальнення і висновки, проте наявні несуттєві неточності у практичній ситуації чи тестових завданнях;

– 28,0-31,0 бала – здобувач володіє знанням матеріалу на рівні п.1, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, при виконанні практичного завдання допускає незначні помилки, але виконав його повністю, наявні неправильні відповіді по тестових завданнях, які здобувач самотійно виправив;

– 24,0-27,0 бала – здобувач показав посередні знання з теоретичної підготовки або дає малообґрунтовані відповіді, частково виконав практичне завдання та тести, наявні неточності при розкритті змісту категорій;

– 20,0-23,0 бала – здобувач показав посередні знання з теоретичної підготовки або дає малообґрунтовані відповіді, частково виконав практичне завдання;

– 14,0-19,0 бала – здобувач не може повністю розкрити суть теоретичного питання, не знає відповідних категорій (термінів), допускає помилки та неточності у поясненні змісту категорій та процесів, не правильно вирішив практичне завдання та більшість тестових завдань;

– 0-13,0 бала – здобувач не може розкрити суть теоретичного питання, не знає відповідних категорій (термінів), допускає багато помилок та неточностей у поясненні змісту категорій та процесів, не правильно вирішив практичне завдання, на переважну більшість тестів надано хибні відповіді.

Підсумкова оцінка за результатами семестрового контролю розподіляється наступним чином: 10 балів – 1-е теоретичне питання; 10 балів – 2-е теоретичне питання; 12 балів – ситуаційне завдання; 5 балів – тестові завдання; 3 бали – розкриття змісту категорій.

При виставленні загальної підсумкової оцінки за шкалою ECTS за дисципліну враховуються отримані здобувачем бали за всі змістові модулі та на екзамені. Переведення загальної кількості набраних балів в підсумкову оцінку за шкалою ECTS здійснюється за допомогою встановленої шкали (табл. 2) (згідно Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Оцінка рівня знань за результатами вивчення дисципліни заноситься у відомість та залікову книжку здобувача.

7. Рекомендована література**7.1. Фахова (основна)**

1. Брадул О.М., Шепелюк В.А. Управлінський облік: навчальний посібник. К. Кондор. 2017. 352 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. К. Центр учбової літератури. 2018. 400 с.
3. Губачова О.М. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. 337 с.
4. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання: необхідність та орієнтири розвитку: монографія. Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2010. 496 с.
5. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 440 с.
6. Колесников О.В. Ціноутворення. Видання 3-є виправлене та доповнене. навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2007. 144 с.
7. Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. 230 с.
8. Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: методологія та практика: монографія. Мелітополь: Таврійській державний агротехнологічний університет, 2007. 297 с.
9. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2012. 676 с.
10. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. К.: Видавничий дім

«Кондор». 2018. 418 с.

11. Останкова Л.А., Шевченко Н.Ю. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 256 с.

12. Савченко В.М., Пальчук О.В., Саловська Л.В. Облікова політика: навч. посібник. К.: Знання, 2010. 479 с.

13. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.

14. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2019. 792 с.

7.2. Нормативна база

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2022).

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635. (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2022).

3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 : за станом на 17.11.2013 р. URL: http://www.auditcnt.com.ua/news/view_news.php?id=399. (дата звернення: 26.08.2022).

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73. (зі змінами та доповненнями). URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2022).

5. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення: 26.08.2022).

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2022).

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2022).

7.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2022).

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2022).

3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>. (дата звернення: 26.06.2022).

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:

www.minfin.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2022).

5. Офіційний сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів. URL: www.ifac.org. (дата звернення: 26.06.2022).

6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2022).

7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: www.nssmc.gov.ua. (дата звернення: 26.06.2022).

8. Офіційний сайт Ради з нагляду в інтересах громадськості. URL: www.ipiob.org. (дата звернення: 26.06.2022).

9. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: www.ufraa.org. (дата звернення: 26.06.2022).